

BINNENWERK BUITENWERK

Op de website www.nhgl.nl is de meest actuele agenda te raadplegen.

DINSDAG 1 NOVEMBER verzorgt de **Mossenstudiegroep** een practicummiddag in het IVN-gebouw te Ransdaal. Opgave bij Paul Spreuwenberg (tel. 045-5310661). Aanvang 13.30 uur.

DINSDAG 1 NOVEMBER is er een vergadering van de redactie van het maandblad samen met het **Dagelijks bestuur**.

WOENSDAG 2 NOVEMBER houdt de **Vlinderstudiegroep** een bijeenkomst in het Natuurhistorisch Museum te Maastricht. Aanvang 20.00 uur

DONDERDAG 3 NOVEMBER is er een practicumavond van de **Paddestoelstudiegroep** in het IVN-zaaltje onder de bibliotheek van Ransdaal. Tijdens deze avonden worden vondsten bekeken, bediscussieerd en gedetermineerd. Aanvang 19.30 uur. Opgave bij Piet Kelderman (tel. 043-6016055).

DONDERDAG 3 NOVEMBER verzorgt Henk Heijligers voor **Kring Maastricht** een lezing over kleine zoogdieren (muizen) in de omgeving van Maastricht. De bijeenkomst wordt gehouden in het Natuurhistorisch Museum Maastricht. Aanvang 20.00 uur.

ZONDAG 6 NOVEMBER organiseert de **Plantenstudiegroep** een herfstwandeling door het Stampooyerbroek (B). Het Stampooyerbroek bestaat uit eikenbos, berkenbos en moerasbossen. Bert op den Camp (tel. 043-3622808, bodcamp@home.nl) vertrekt met wandelaars om 9.30 uur vanaf NS-station Maastricht.

MAANDAG 7 NOVEMBER De lezing van **Kring Heerlen** is verschoven naar maandag 14 november.

DINSDAG 8 NOVEMBER verzorgt de **Mossenstudiegroep** een practicummiddag in het IVN-gebouw te Ransdaal. Opgave bij Paul Spreuwenberg (tel. 045-5310661). Aanvang 13.30 uur.

DONDERDAG 10 NOVEMBER is er een practicumavond van de **Paddestoelstudiegroep** in het IVN-zaaltje onder de bibliotheek van Ransdaal. Tijdens deze avonden worden vondsten bekeken, bediscussieerd en gedetermineerd. Aanvang 19.30 uur. Opgave bij Piet Kelderman (tel. 043-6016055).

DONDERDAG 10 NOVEMBER verzorgt Gijs Kurstjens voor **Kring Roermond** een lezing over "Broedvogels langs de Maasplassen". De bijeenkomst vindt plaats in het GroenHuis, Godswederstraat 2 te Roermond. Aanvang 20.00 uur.

VRIJDAG 11 NOVEMBER houdt de **Studiegroep Onderaardse kalksteengroeven** haar bijeenkomst in het Natuurhistorisch Museum Maastricht. Aanvang 19.30 uur.

VRIJDAG 11 NOVEMBER verzorgt Peter Engelen voor de **Herpetologische studiegroep** een lezing over "Verleden, heden en toekomst van de Boomkikker in Belgisch Limburg". De bijeenkomst wordt gehouden in het GroenHuis, Godswederstraat 2 te Roermond. Aanvang: 20.00 uur.

ZATERDAG 12 NOVEMBER organiseert **Kring Venlo** een geomorfologische (auto) excursie onder leiding van L. Reuterlingsperger. Vertrek om 9.00 uur vanaf de parkeerplaats bij restaurant Taurus.

ZONDAG 13 NOVEMBER verzorgt de **Plantenstudiegroep** een wandeling door het nieuwe landschapspark De Graven tussen Sittard en Geleen. Deze wandeling onder leiding van Doreen en Mark Verhaegh (046-4526239, markdoreen@wanadoo.nl) vertrekt om 9.30 uur vanaf NS-station Maastricht

MAANDAG 14 NOVEMBER houdt Jan Kersten voor **Kring Heerlen** een dialoog "Een kennismaking met spinnen". De bijeenkomst wordt gehouden in de zaal van de Stichting Botanische Tuin Kerkrade, Sint Hubertuslaan 74 in Terwinselen (Kerkrade West). Aanvang 20.00 uur.

DINSDAG 15 NOVEMBER wordt het **Periodiek Overleg** gehouden in het Natuurhistorisch Museum te Maastricht. Aanvang: 20.00 uur.

DINSDAG 15 NOVEMBER verzorgt de **Mossenstudiegroep** een practicummiddag in het IVN-gebouw te Ransdaal. Opgave bij Paul Spreuwenberg (tel. 045-5310661). Aanvang 13.30 uur.

WOENSDAG 16 NOVEMBER organiseert de **Zoogdierenwerkgroep** een braakballenpluisavond. De pluisavond wordt gehouden in

het Natuurhistorisch Museum te Maastricht. Aanvang 20.00 uur.

WOENSDAG 16 NOVEMBER verzorgt de **Fotostudiegroep** een bijeenkomst. Het thema is "spelen met licht" met een op dit thema aansluitende presentatie door Paul van Hoof. De bijeenkomst wordt gehouden in het GroenHuis, Godswederstraat 2 te Roermond en begint om 20.00 uur.

VRIJDAG 18 NOVEMBER houdt Paul Spreuwenberg voor de **Plantenstudiegroep** een lezing over Tenerife. De bijeenkomst wordt gehouden in het Natuurhistorisch Museum te Maastricht. Aanvang: 20.00 uur.

ZATERDAG 19 NOVEMBER houdt de **Vogelstudiegroep** haar halfjaarlijkse bijeenkomst. Jacques Ummels verzorgt een lezing over een kwart eeuw kerkuilenbescherming in Limburg en Boena van Noorden zal een tip van de sluier oplichten over de te verschijnen Avifauna. Daarnaast toont Max Berlin beelden van de beste fotografen van de afgelopen tijd. De bijeenkomst wordt gehouden in De Postkoets, Posthuisweg 13 te Horn (tel. 0475-582680). Aanvang 13.30 uur.

ZONDAG 20 NOVEMBER organiseert de **Plantenstudiegroep** een excursie naar de beekdalen van het Hürtgenwald (D). Lisa Op den Kamp (Verplichte opgave via tel. 045-5354560, planten@nhgl.org) vertrekt om 9.00 uur met geïnteresseerden vanaf NS-station Maastricht

MAANDAG 21 NOVEMBER organiseert de **Plantenstudiegroep** een Sphagnum-determinatieavond. Lisa Op den Kamp zal tijdens deze avond samen de eerder op een excursie gevonden veenmossen (Sphagna) onder de loep nemen en determineren. De bijeenkomst wordt gehouden in het zaaltje van de IVN Ransdaal, Ransdalerstraat 64, te Ransdaal. Aanvang 19.30 uur. Opgave bij Lisa Op den Kamp (tel. 045-5354560).

DINSDAG 22 NOVEMBER verzorgt de **Mossenstudiegroep** een practicummiddag in het IVN-gebouw te Ransdaal. Opgave bij Paul Spreuwenberg (tel. 045-5310661). Aanvang 13.30 uur.

DINSDAG 22 NOVEMBER is er een vergadering van het **Dagelijks bestuur** in het GroenHuis te Roermond.

DONDERDAG 24 NOVEMBER organiseert **Kring Venray** een dialezing over de binnenkort te verschijnen nieuwe herpetoatlas. Projectcoördinator Jacob van der Veele zal deze avond verzorgen. De avond begint om 20.00 uur en vindt plaats in het Gemeenschapshuis, Watermolenstraat 1 te Oostrum.

MAANDAG 28 NOVEMBER verzorgt de **Mossenstudiegroep** een practicumavond in het IVN-gebouw te Ransdaal. Opgave bij Paul Spreuwenberg (tel. 045-5310661). Aanvang 19.30 uur.

DONDERDAG 1 DECEMBER houdt Olaf Op den Kamp een voordracht voor **Kring Maastricht**

over mergelgrotten als winterverblijf voor vleermuizen. De bijeenkomst wordt gehouden in het Natuurhistorisch Museum Maastricht. Aanvang 20.00 uur.

ZONDAG 4 DECEMBER maakt de **Plantenstudiegroep** een wandeling langs de Chawion en de Petit Chawion. Wil Willems (043-3257126) vertrekt om 10.00 uur vanaf NS-station Maas-tricht.

DINSdag 6 DECEMBER verzorgt de **Mossenstudiegroep** een practicummiddag in het IVN-gebouw te Ransdaal. Opgave bij Paul Spreuwenberg (tel. 045-5310661). Aanvang 13.30 uur.

HERPETOLOGISCHE STUDIEGROEP
Contactpersoon: Ykelen Damstra, Bosstraat 15, 6071 XR Swalmen, herpetofauna@nhgl.org

PLANTENSTUDIEGROEP
Secretaris: Olaf Op den Kamp, Maria Gorettistraat 72, 6462 XS Kerkrade, planten@nhgl.org

STUDIEGROEP ONDERAARDSE KALKSTEENGROEVEN
Secretaris: Rik Bastiaens, Krukstraat 2, 3770 Val-Meer, België, sok@nhgl.org

VLINDERSTUDIEGROEP
Secretaris: J. Queis, Spaanse singel 2, 6191 GK Beek, vlinders@nhgl.org

ZOOGDIERENWERKGROEP
Secretaris: Ludy Verheggen, Lijsterbeslaan 22, 6241 AN Bunde, zoogdieren@nhgl.org

PADDESTOELENSTUDIEGROEP
Inlichtingen: P.H. Kelderman, Herkenbroekerweg 23, 6301 EG Valkenburg, paddestoelen@nhgl.org

VISSENWERKGROEP
Inlichtingen: R. Akkermans, Wilhelminalaan 47, 6042 EL Roermond, vissen@nhgl.org

SPRINKHANENSTUDIEGROEP
Contactpersoon: W. Jansen, Wilhelminalaan 85, 6042 EM Roermond, sprinkhanen@nhgl.org

VOGELSTUDIEGROEP
Contactpersoon: R. van der Laak, Bethlehemstraat 34, 6418 GK Heerlen, vogels@nhgl.org

WERKGROEP BEHOUD SCHINVELDSE BOSSEN EN BRUNSSUMMERHEIDE
Secretaris: P. Spreuwenberg, Aan de Slagboom 2, 6372 KW Schaesberg, brunssummerheide@nhgl.org

MOSSENSTUDIEGROEP
Contactpersoon: P. Spreuwenberg, Aan de Slagboom 2, 6372 KW Landgraaf, mossen@nhgl.org

WERKGROEP MEINWEG
Inlichtingen: W. Jansen, Wilhelminalaan 85, 6042 EM Roermond, meinweg@nhgl.org

LIBELLENSTUDIEGROEP
Contactpersoon: J.T. Hermans, Hertestraat 21, 6067 ER Linne, libellen@nhgl.org

MOLLUSKEN STUDIEGROEP LIMBURG
Contactpersoon: S. Keulen, Mesweg 10, 6336 VT Hulsberg, mollusken@nhgl.org

FOTOSTUDIEGROEP
Secretaris: Bert Morelissen, Agrimonie 14, 5931 ST Tegelen, fotostudiegroep@nhgl.org

KRING MAASTRICHT
Voorzitter (a.i.): D.Th. de Graaf, Klokbekestraat 20, 6216 TR Maastricht, maastricht@nhgl.org

KRING HEERLEN
Voorzitter: P. Spreuwenberg, Aan de Slagboom 2, 6372 KW Landgraaf, heerlen@nhgl.org

KRING VENLO
Voorzitter: J. Eenshuistra, L. van Beierenstraat 1, 5913 VM Venlo, venlo@nhgl.org

KRING ROERMOND
Voorzitter: M. de Ponti, Parklaan 10, 6045 BT Roermond, roermond@nhgl.org

KRING VENRAY
Secretaris: H. Heijligers, Lottumseweg 27, 5872 AA Broekhuizen, venray@nhgl.org

NATUURHISTORISCH M A A N D B L A D

REDACTIE G. Verschoor & H. Heijligers (hoofdredactie), D.Th. de Graaf, J.T. Hermans, M. Lejeune, A.J.W. Lenders & J.H. Willems (redactie), R. Steverink (redactie-assistent). Godswederstraat 2, 6041 GH Roermond, redactie@nhgl.org

RICHTLIJNEN VOOR KOPIJ-INZENDING Diegenen die kopij willen inzenden, dienen zich te houden aan de richtlijnen opgesteld door de redactie. Richtlijnen kunnen worden aangevraagd bij bovenstaand redactieadres of zijn te bekijken op de internetpagina van het Genootschap.

Basisontwerp typografie: Graatsma in vorm, Maastricht.

Grafische verzorging: Van de Manakker, Grafische communicatie, Maastricht, mvandemanakker@xs4all.nl.

Druk: SHD Grafimedia, Swalmen.

ISSN 0028-1107

COPYRIGHT Auteursrecht voorbehouden. Overname slechts toegestaan na voorafgaande schriftelijke toestemming van de redactie.

NATUURHISTORISCH GENOOTSCHAP IN LIMBURG

DAGELIJKS BESTUUR F. Coolen (voorzitter), R. Pahlplatz (secretaris), L. Hobus (penningmeester), R. Geraeds (ondervoorzitter), J. Teeuwen (bestuurslid). Godswederstraat 2, 6041 GH Roermond, bestuur@nhgl.org.

BUREAU Henk Heijligers (bureau manager) & Roel Steverink (bureau medewerker). Godswederstraat 2, 6041 GH Roermond, tel. 0475-386470, bureau@nhgl.org.

LEDENADMINISTRATIE N.A. van de Wal. Godswederstraat 2, 6041 GH Roermond, tel. 0475-386470 ledenadministratie@nhgl.org, giro: 1036366. België: 000-1507143-54. BIC: PSTBNL 21, IBAN: NL06 PSTB 0001 0363 66.

LIDMAATSCHAP € 25 p/j., jeugdleden t/m 23 j. & 65+-leden € 12,50; bedrijven, verenigingen, instellingen e.d. € 75.

BESTELLINGEN van publicaties, (oude) maandbladen en andere uitgaven: uitsluitend schriftelijk bij het Publicatiebureau Natuurhistorisch Genootschap, Groenstraat 106, 6074 EL Melick.

LOSSE NUMMERS dit themanummer kost € 5,00 voor leden en € 7,50 voor niet-leden (excl. porto).

INTERNET <http://www.nhgl.nl>.

STICHTING NATUURPUBLICATIES LIMBURG

Uitgever van publicaties, boeken en rapporten van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg. J.T. Hermans. Godswederstraat 2, 6041 GH Roermond, tel. 0475-386470, snl@nhgl.org.

STICHTING DE LIERELEI

Projectbureau voor onderzoek op het gebied van natuur en landschap in de provincie Limburg. B. op den Camp. Godswederstraat 2, 6041 GH Roermond, tel. 0475-386470, lierelei@nhgl.org.

STICHTING NATUURBANK LIMBURG

Stichting voor het beheer van de waarnemingsgegevens van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg. F. Coolen. Godswederstraat 2, 6041 GH Roermond, tel. 0475-386470.

STICHTING I.R. D.C. VAN SCHAIK

Stichting voor het beheer van onderaardse kalksteengroeven in Limburg. Secretariaat, Postbus 2235, 6201 HA Maastricht, tel. 043-3216506, fax 043-3672585, vanschaikestichting@nhgl.org.

provincie limburg

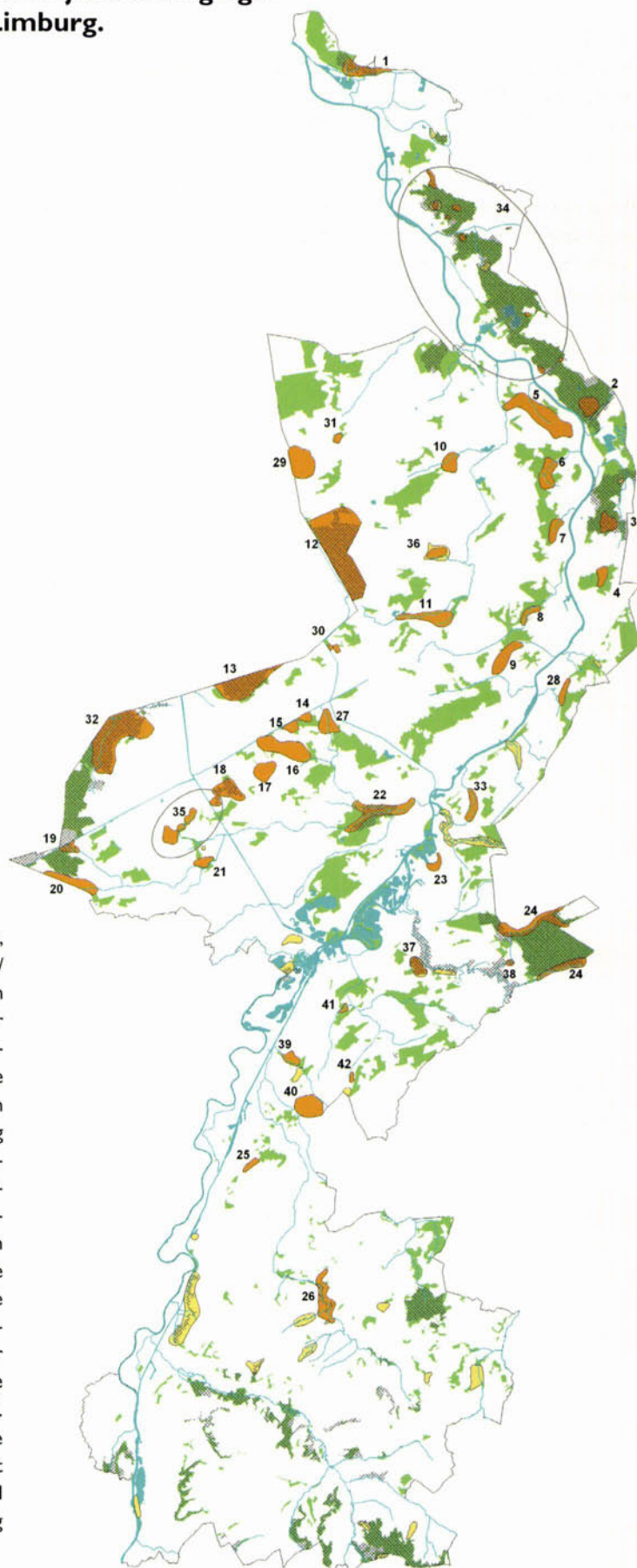
Het uitgeven van het Natuurhistorisch Maandblad wordt mede mogelijk gemaakt door een financiële bijdrage van de provincie Limburg.

Ligging van de prioritaire en kansrijke verdrogingsgevoelige natuurgebieden in Limburg.

Legenda

- Bos en natuurgebieden
- Vogel- en Habitatrichtlijngebieden
- Verdrogingsgevoelige natuurgebieden**
- prioritaire en kansrijke gebieden
- overige gebieden

- 1 Jansberg
- 2 Hamert
- 3 Ravenvennen
- 4 Zwartwater
- 5 Sohr-Legeterbos
- 6 Broekhuizenbroek
- 7 Kaldenbroek
- 8 Koelbroek
- 9 Dubbroek
- 10 Castenrayse vennen
- 11 Grote Molenbeekdal
- 12 Mariapeel
- 13 Grootte Peel
- 14 Kleine Moost
- 15 Grootte Moost
- 16 Kruisvennen en Nederpeel
- 17 De Zoom
- 18 Sarsven en de Banen
- 19 Kruispeel
- 20 Wijffelterbroek en Areven
- 21 Krang
- 22 Leudal
- 23 Vuilbenden
- 24 Meinweg
- 25 Grasbroek
- 26 Kathagerbroek
- 27 Waterbloem
- 28 Holtmühle
- 29 Heidse Peel
- 30 Kwakvors/Scherliet
- 31 Rouwkulen
- 32 Weerterbos
- 33 Beeselsbroek
- 34 Maasduinen
- 35 Moeselpel, Schoorkulen
Roeventerpeel en Kootspeel
- 36 Heesbeemden
- 37 Landgoed Hoosden
- 38 Turfkoelen
- 39 De Doort
- 40 Ijzeren Bos
- 41 Schrevershofbroek
- 42 Haeselaarsbroek

Bestrijding van verdroging betekent het dempen, afdammen, verhogen van het bodemprofiel en/of het opstuwen van watergangen, het dunnen of omvormen van donker naaldbos en minder grondwater oppompen. Zulke herstelmaatregelen vinden plaats in en rondom de 42 prioritaire en kansrijke natuurgebieden. Deze 42 gebieden zijn aangewezen om de Limburgse doelstelling voor het herstel van verdroogde natte natuurgebieden te bereiken: 40% herstel van de verdroogde natuur in 2010 ten opzichte van de uitgangssituatie in 1989. Bij het herstel gaat het in de eerste plaats om het volledige herstel van de verdroogde natuur in 28 zogeheten prioritaire gebieden, die gezamenlijk circa 40% van het verdroogde areaal grondwaterafhankelijke natuur omvatten. Later zijn hier nog eens 14 kansrijke verdrogingsgevoelige gebieden aan toegevoegd. Van deze 14 gebieden wordt verwacht dat ze kansrijk zijn voor herstelmaatregelen, zodat niet alle prioritaire gebieden in 2010 volledig hersteld hoeven te zijn om toch de centrale doelstelling te kunnen halen.